

PASPOORT RELIGIEUS ERFGOED

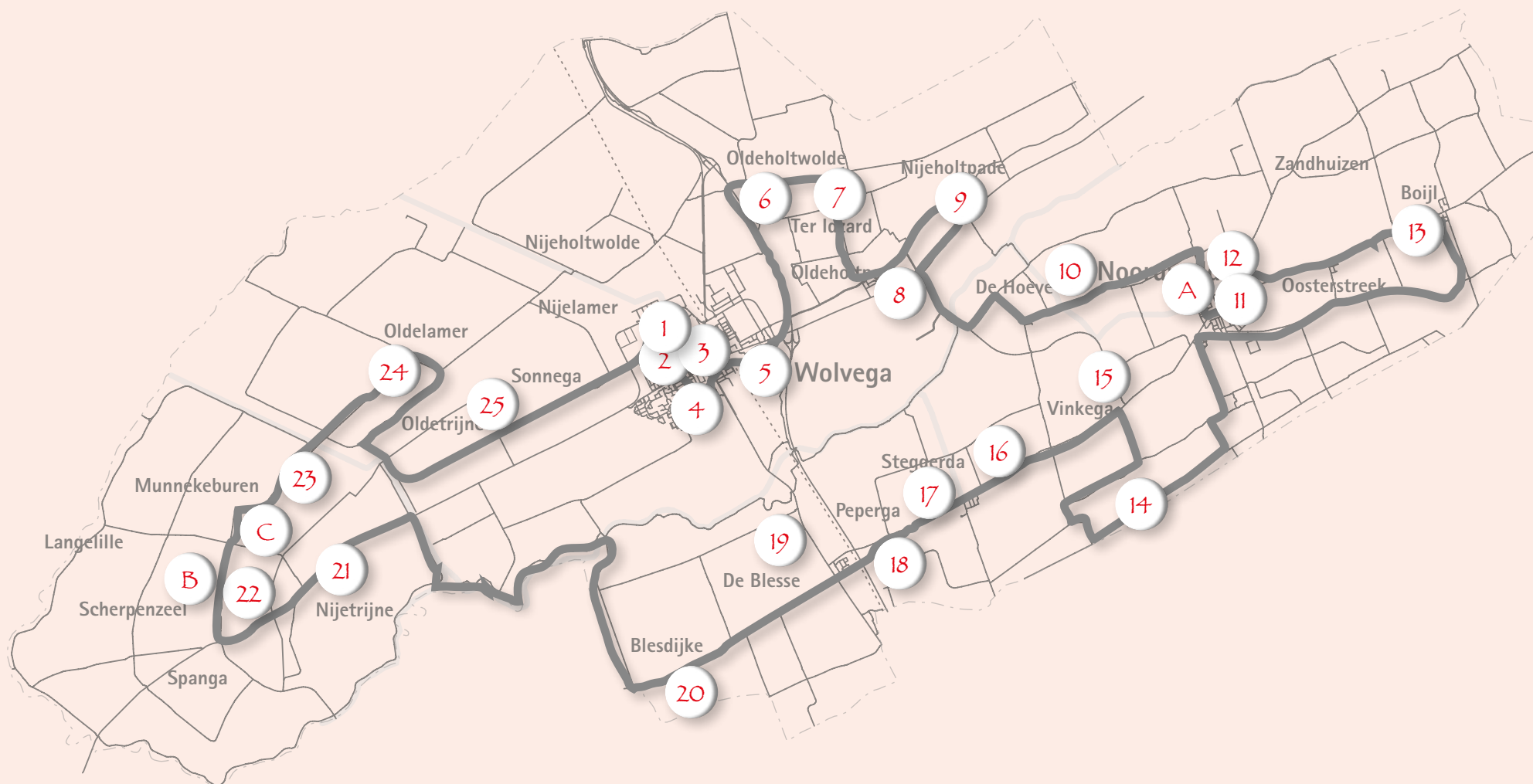
LANGS 25 KERKGEBOUWEN IN DE GEMEENTE WESTSTELLINGWERF

Inhoudsopgave

	Plattegrond met kerkenroute Weststellingwerf	4
1	Kerk op de Hoogte Wolvega	6
2	Ichtuskerk Wolvega	8
3	Doopsgezinde kerk Wolvega	10
4	De Mirt Wolvega	12
5	Sint-Franciscuskerk Wolvega	14
6	Kerk van Oldeholtwolde	16
7	Bonifatiuskerk Ter Idzard	18
8	Stephanuskerk Oldeholtpade	20
9	Nicolaaskerk Nijeholtpade	22
10	Protestantse Kerk De Hoeve	24
11	Gereformeerde Kerk Noordwolde	26
12	Protestantse Kerk Noordwolde	28
13	Dorpskerk Boijl met klokkenstoel	30
14	Westerkerkje Steggerda	32
15	Kerk ViDeo Vinkega	34
16	Protestantse Kerk Steggerda	36
17	Sint-Fredericuskerk Steggerda	38
18	Pieter Stuyvesant Kerk Peperga	40
19	Hervormde Kapel De Blesse	42
20	Et Karkien Blesdijke	44
21	Kerk Maranatha Nijetrijne	46
22	Protestantse Kerk Scherpenzeel	48
23	Hervormde Kerk Munnekeburen	50
24	Protestantse Kerk Oldelamer	52
25	Kerk van Oldetrijne	54
	Voormalige kerkgebouwen	
A	Hervormde Evangelisatie Noordwolde	56
B	Apostolische kerk Scherpenzeel	57
C	Evangelisatiekerk Immanuel Munnekeburen	57

Plattegrond met kerkenroute Weststellingwerf

1

Kerk op de Hoogte Wolvega

Kerkstraat 7
8471 CD Wolvega

Bouwjaar	: 1646
Architect	: onbekend
Bouwstijl	: Hollands classicisme (kerk en onderbouw toren) neoclassisme (bovenbouw toren) Historiserend (aanbouw toren)
Eigenaar	: Protestantse Gemeente te Wolvega
Monumentale status	: Rijksmonument
Nummer	: 38881
Huidig gebruik	: Religieus

Omschrijving

De 'Kerk op de hoogte' werd in 1646, na verwoesting van de oorspronkelijke kerk (gebouwd in de 13e eeuw), herbouwd met hergebruik van oude muurgedeelten. De kerk ligt op een verhoogd kerkhof/kerkheuvel. De eerste steen werd gelegd door grietman Dirk van Baerdt. Het is een eenbeukig kerkgebouw met driezijdige koorsluiting. Onder de kerk is een grafkelder aanwezig waar veel leden van de familie Van Haren liggen.

De toren is enkele malen verbouwd. De torenspits is in 1805 vervangen door een koepel, welke in 1842 weer is vervangen door een spits. Na een brand, als gevolg van een blikseminslag, in 1894 is de tegenwoordige sierlijke houten opbouw met spits gebouwd.

Het interieur wordt gedekt door een houten tongewelf. De preekstoel, het doophek en twee herenbanken dateren uit de 17e eeuw. Er zijn rouwborden van Willem van Haren (1728) en Duco van Haren (1742).

Een belangrijk onderdeel van het meubilair is het fraaie eenklaviers orgel. Het orgel is in 1733 gemaakt door M. Schwartzburg en het oudste van de bewaard gebleven orgels. Dit orgel is in 2020 gerestaureerd door fa. Flentrop uit Zaandam.

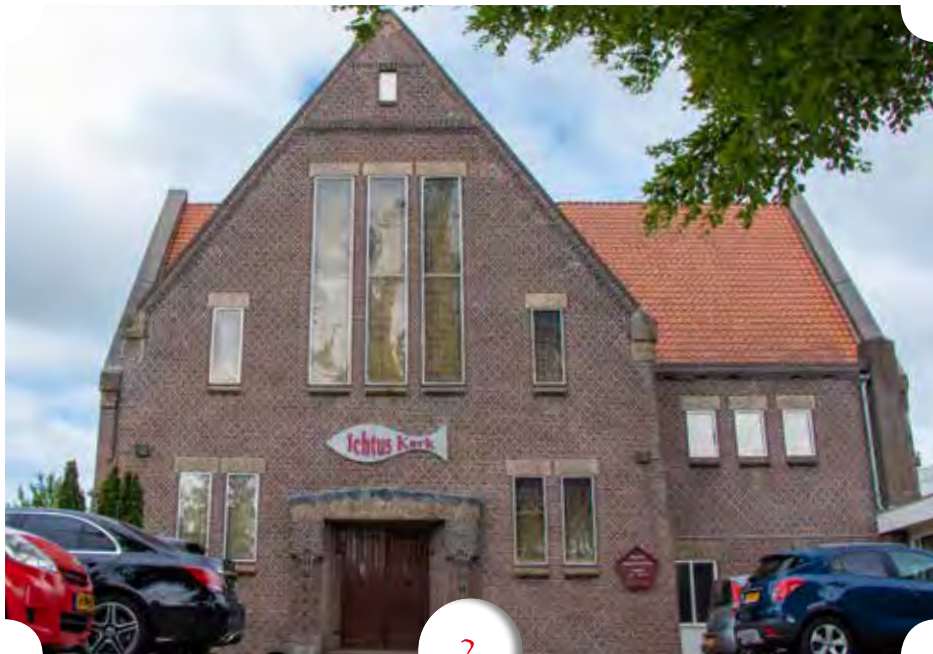
Tijdens een restauratie in 1968 werd de kerk voorzien van centrale verwarming en er werden drie borden aan de wanden geplaatst met daarop de namen van de predikanten te Wolvega, Sonnega, Nijelamer en Nijeholtwolde vanaf 1543. Tevens werd de wijzerplaat van de torenklok verlicht, zodat het dorp 's avonds bij de tijd blijft. De laatste restauratie was in 2015-2016. In 1986 werden opnieuw kerkluiken aangebracht, het welke de kerk uiterlijk verfraaide. In 1988 werd (voor de eerste keer in Friesland) de bonte knaagkever ontdekt. Hierdoor zijn gedeelten van eiken balken constructie vervangen.

Toekomstperspectief

De PKN Wolvega bezit op dit moment (febr. 2023) twee kerkgebouwen. Dit monumentale kerkgebouw zal hoogstwaarschijnlijk worden afgestoten. De oorzaken die hier aan ten grondslag liggen zijn vooral het afnemende kerkbezoek, met daar uit voortvloeiend een afname van liquide middelen. Neem daarbij de al maar stijgende onderhoudskosten, dat maakt dat het voor de PKN Wolvega onbetaalbaar wordt om twee kerkgebouwen in stand te houden.

Circa 1929 – 1930

2

Ichthuskerk Wolvega

Kerkstraat 47
8471 CE Wolvega

Bouwjaar : 1923
Architect : A. Nauta
Bouwstijl : expressionisme
Eigenaar : Protestantse Gemeente Wolvega
Monumentale status : geen

Huidig gebruik : religieus + zalencentrum

Omschrijving

De gereformeerde kerk werd gebouwd naar een ontwerp van Ane Nauta. De eerste steenlegging geschiedde op 5 juni 1923 door Ds. T.J. Petersen. De kruiskerk verving een oudere kerk uit 1874 waarvan de eerste steen werd gelegd op 22 april 1874 door J.A. Bult. Deze steen is nu ingemetseld in het huidige kerkgebouw.

Het orgel uit 1910 is gemaakt door Bakker & Timmenga. Het is boven de preekstoel aan de zuidgevel geplaatst. In 1953 werd het orgel door Mense Ruiter uitgebreid.

In december 1999 is het torentje uitgerust met het Ichthus-teken in neon-verlichting met daarin het jaartal 2000.

In januari 2023 is dit neon Ichthus-teken vanwege ernstige lekkage, noodgedwongen weer verwijderd.

Toekomstperspectief

De Ichthuskerk met daaraan gekoppeld, zalencentrum de Rank zal in de nabije toekomst blijven bestaan in de functie van kerkgebouw met daaraan het zalencentrum.

Circa 1925

3

Doopsgezinde kerk Wolvega

Hoofdstraat West 11
8471 HP Wolvega

Bouwjaar : 1875
 Architect : onbekend
 Bouwstijl : laatgotisch
 Eigenaar : Doopsgezinde Gemeente
 Monumentale status : gemeentelijk monument
 Nummer : FR-WES-211

Huidig gebruik : religieus

Omschrijving

De Doopsgezinde Kerk is in 1875 gebouwd. De frontgevel heeft een topgevel. Centraal in deze consequent symmetrische gevel is de entree gelegen. Alle maten van deze symmetrische gevel zijn een afgeleide van elkaar en dit geldt tevens voor de zijgevels.

Het mechanische sleeplade-orgel is door de firma Van Dam gebouwd in 1901. Het is nog in de traditionele Van Dam-stijl gebouwd. Het orgel had zes stemmen op het manueel en aangehangen pedaal. In 1992 is het orgel gerestaureerd door Bakker & Timmenga.

Aan de achterzijde van de kerk werd een woning tegen het koor geplaatst. Deze woning maakt deel uit van het monument. De entree werd omlijst door halfzuilen en een toppilaster.

Circa 1938

4

De Mirt Wollega

Beatrixstraat 36A
8471RK Wollega

Bouwjaar : 2004
Architect : H. Ruiter
Eigenaar : De Vrije Gereformeerde Kerk te Wollega,
Gemeente Weststellingwerf
Monumentale status : geen
Huidig gebruik : religieus

Omschrijving

Modern pand zonder toren.

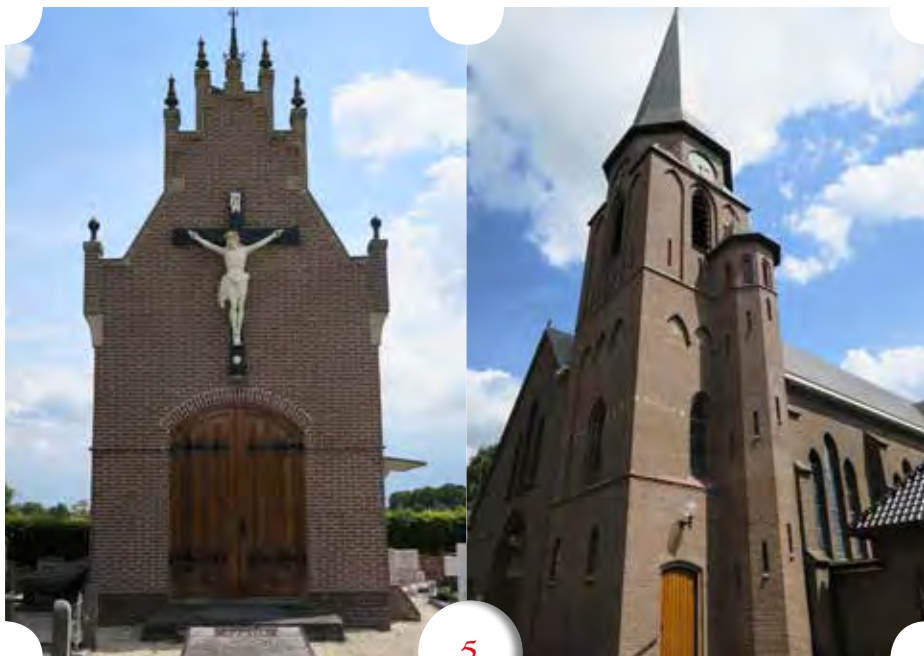
In 1959 splitste zich een groep af van de Gereformeerde Kerken in Nederland. Men vormde de Vrije Gereformeerde Kerk in Wollega.

Het oorspronkelijke kerkgebouw was in 2004 versleten. Naar een ontwerp van het eigen kerklid J.H. Ruiter uit Steenwijk is in 2004 een nieuwe kerk gebouwd naast de oude, die is gesloopt.

Er wordt gebruikt gemaakt van sprekers uit verschillende kerkelijke gemeentes, en door het niet hebben van een vaste voorganger ook wisselende tijden van de bijeenkomsten. Elke zondag wordt er met elkaar koffie gedronken, naast de zondagse diensten bestaan er ook nog verschillende huis-groepen en een jongerengroep.

Toekomstperspectief

Door verbonden te zijn met God aandacht te hebben voor elkaar in de gemeente en van daaruit missionair zijn in onze omgeving.

5

Sint-Franciscuskerk Wollega

Lycklamaweg 8
8471 RX Wollega

Bouwjaar : 1939
 Architect : W. te Riele en J.Th.J. Cuypers
 Bouwstijl : neogotisch
 Eigenaar : Rooms-Katholieke Parochie HH. Petrus en Paulus
 Monumentale status : gemeentelijk monument
 Nummer : FR-WES-168a

Huidig gebruik : religieus

Omschrijving

Het kerkgebouw is in 1938 ontworpen door W. te Riele en J. Th. J. Cuypers (zoon van Pierre Cuypers) en uitgevoerd in neogotische stijl. De bijbehorende pastorie is in expressionistische stijl met details uit de neorenaissance gebouwd.

De huidige kerk is de derde katholieke kerk in Wollega. In 1861 werd een Waterstaatskerk gebouwd welke in 1914 werd vervangen door een nieuwe kerk ontworpen door Wolter te Riele. Deze bleek al spoedig te klein voor de parochie. Uitbreiding van de kerk werd overwogen, maar uiteindelijk werd gekozen voor nieuwbouw waarbij de toren bewaard bleef.

Op het kerkhof, achter het kerkgebouw, staat een bijzonder kapelletje (vermoedelijk ontworpen door W. Te Riele) met vlak daarvoor een grote zerk. De zerk vormt de toegang voor de grafkelder van Jonkheer Tinco Martinus Lycklama à Nijeholt en zijn vrouw Julia Agatha barones thoe Swartzenberg en Hohenlansberg.

Sinds 2014 vormen de gemeenschappen van Wollega, Heerenveen, Steggerda en Frederiksoord de HH. Petrus en Paulus parochie.

Circa 1935

6

Kerk van Oldeholtwolde

Kerkweg 6
8477 BC Oldeholtwolde

Bouwjaar : 1875
 Architect : onbekend
 Bouwstijl : neogotisch (deels)
 Eigenaar : Protestantse Gemeente Ter Holten
 Monumentale status : gemeentelijk monument
 Nummer : FR-WES-40

Huidig gebruik : religieus

Omschrijving

De driezijdig gesloten zaalkerk uit 1875 is gebouwd naar plannen van T.D. Gaastra. De kerk heeft neogotische spitsboogvensters en een half ingebouwde toren van drie geledingen met ingesnoerde spits. In 2001 zijn het dak en de toren gerestaureerd.

Het orgel uit 1905 is gemaakt door Johan Frederik Kruse.

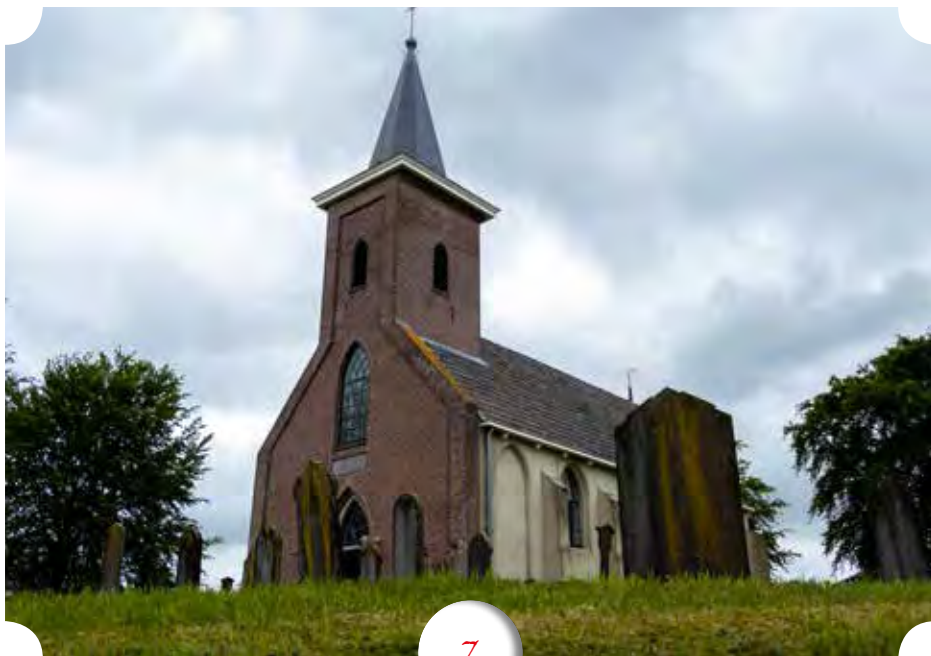
Naast de kerk ligt een begraafplaats.

De monumentale kerk van Oldeholtwolde behoort tot de Protestantse Gemeente Ter Holten. Deze gemeente is als PKN gemeente ontstaan uit de fusie van de Hervormde gemeenten Oldeholtpade/Nijeholtpade en Oldeholtwolde/Ter Idzard.

Toekomstperspectief:

De eigenaar heeft het voornemen het kerkgebouw te verkopen.

7

Bonifatiuskerk Ter Idzard

Idzardaweg 61
8476 EP Ter Idzard

Bouwjaar : 1423
Architect : onbekend
Bouwstijl : laatgotisch
Eigenaar : Stichting Alde Fryske Tsjerken
Monumentale status : Rijksmonument
Nummer : 38861

Huidig gebruik : sociaal-culturele activiteiten, dorpsarchief,
trouwlocatie en uitvaartdiensten.

Omschrijving

De kerk in Ter Idzard is een laatgotisch kerkje op een verhoogd kerkhof gelegen. De toren boven de westgevel dateert uit 1903.

Het kabinet-orgel uit de tweede helft van de 19e eeuw is in 1937 geplaatst door Bakker en Timmenga en recentelijk gerestaureerd.

De kerk van Ter Idzard is gewijd is aan de heilige Bonifatius en dateert uit de periode 1423 -1455.

De bisschop van Utrecht, Rudolf van Diepholt, schonk in die tijd een aflat van 40 dagen aan allen die binnen een jaar een bijdrage gaven aan het kerkbestuur van Idzardia voor de bouw van de kerk. Evenals andere kerken in Weststellingwerf had de kerk van Ter Idzard als dochter- of kleindochterkerk een bijzondere band met de aloude aan Sint Clemens gewijde moederkerk van Steenwijk.

In 1903 is het gebouw grondig gewijzigd. In dat jaar is de huidige toren aan de kerk gebouwd, zonder spits. Ook werden toen de buitenmuren geheel bepleisterd. De klokkenstoel, die tegenover het toegangspad stond, is in die periode afgebroken. De preekstoel werd tijdens de herinrichting verplaatst van de zuid- naar de oostkant. De spits is pas op de toren geplaatst in 1926 door de gebroeders Scheenstra voor een bedrag van f. 1475.-

Omstreeks 1985 is de bepleistering aan de zuidmuur gedeeltelijk weer verwijderd en is er noodherstelwerk verricht aan de gemetselde baksteen. Dit werk dat in fasen zou worden uitgevoerd is toen stopgezet. De onderste lagen van de muren bestaan uit kloostermoppen die waarschijnlijk in het begin van de dertiende eeuw door monniken zijn gebakken.

In het Ryksargyf te Leeuwarden is over een gebrandschilderd glas-in-loodraam raam te vinden: 10 nov. 1596.

Doede Juckes glaesenmaker binnen Leeuwarden ordonnantie gepasseert van XXX vl = 36 pond van een glas in lood raam in de kercke van Ter Idzard gemaakt.

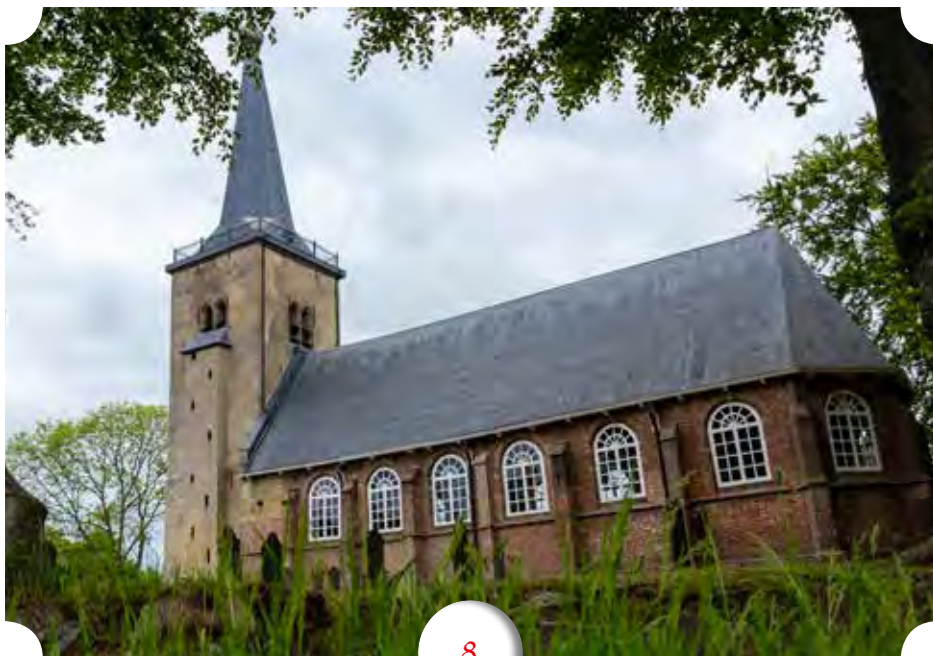
Zéér waardevol zijn de drie beeldhouwde epitafen aan de zijmuren van de adellijke familie Idsaerda. Deze epitafen zijn uniek voor de kerken in Friesland en zijn in 1991 nog gerestaureerd. De kerk zelf is in het bezit van de Stichting Âlde Fryske Tsjerken en is in 2010 na een grondige restauratie in de huidige vorm te bewonderen.

Om de kerk ligt een begraafplaats, in eigendom van de Protestantse Gemeente "Ter Holten" te Oldeholtspade

Toekomstperspectief

De kerk blijven gebruiken voor allerlei activiteiten, zoals huwelijks voltrekkingen, concerten, Tsjerke- en Orgelpaad en exposities. Indien mogelijk wordt de kerk betrokken bij plaatselijke activiteiten.

8

Stephanuskerk Oldeholtgade

Hoofdweg 164
8474 CM Oldeholtgade

Bouwjaar : 1545
 Architect : onbekend
 Bouwstijl : laatgotisch
 Eigenaar : Protestantse Gemeente Ter Holten
 Monumentale status : Rijksmonument
 Nummer : 38868

Huidig gebruik : religieus

Omschrijving

De oorspronkelijke kerk werd gebouwd in 1204 en was opgetrokken uit turfsteen. De huidige kerk bestaat uit rode baksteen, is van 1545 en gewijd aan de Heilige Stephanus. Het is een forse eenbeukige kerk uit de zeer laatgotische periode met steunberen en driezijdig gesloten koor. De ongelede toren (ca. 37 meter hoog) met ingesnoerde spits en een gedenksteen van de familie Lycklama á Nijeholt is in 1608 tegen de westgevel aan gebouwd.

De klok uit 1738 werd door de Duitse bezetter gevorderd. In 1946 is een nieuwe klok vervaardigd door Van Bergen.

Het interieur wordt gedekt door een houten tongewelf. De preekstoel, doophek en een overhuifde herenbank dateren uit de 17e eeuw. Het kabinetorgel uit 1800 is gemaakt door Hendrik Anthonie Meijer en voorzien van een schijnfront van Gabry voor de Janskerk te Haarlem. In 1883 is het overgeplaatst naar de Stephanuskerk.

Van 1983-1985 is de kerk gerenoveerd, maar aan de achterkant van de kerk is nog steeds te zien dat het bouwwerk erg oud is. Het metselwerk boven de ramen is versierd met gele boog- en aanzetstukken.

Om de kerk ligt een begraafplaats

De monumentale kerk van Oldeholtgade behoort tot de Protestantse Gemeente Ter Holten.

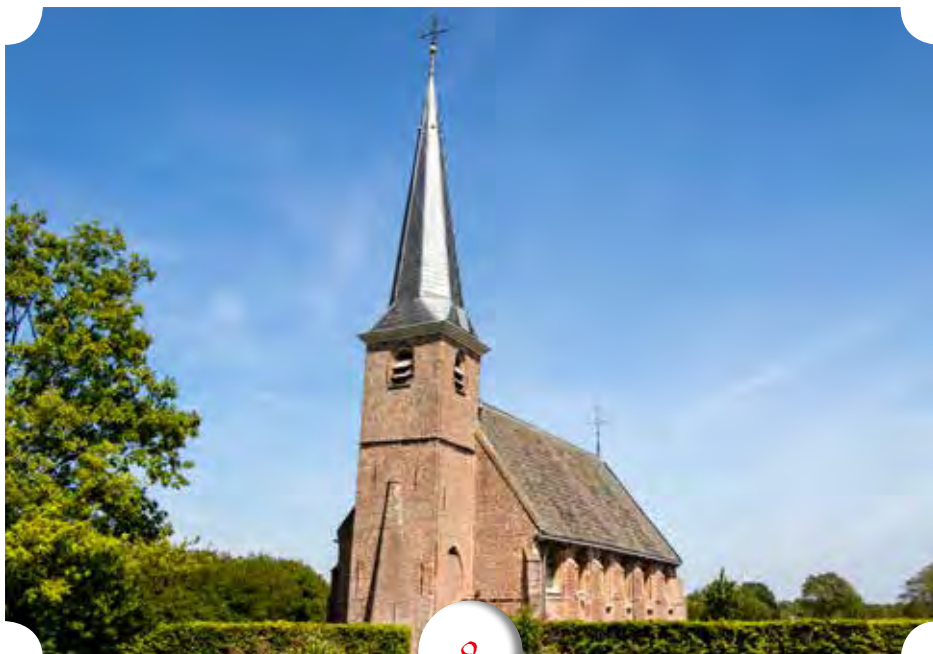
Deze gemeente is als PKN gemeente ontstaan uit de fusie van de Hervormde gemeenten Oldeholtgade/Nijeholtgade en Oldeholtwolde/Ter Idzard.

Toekomstperspectief:

De komende jaren zal de kerk in functie blijven. Momenteel onderzoekt de eigenaar de mogelijkheden met betrekking tot nevenactiviteiten in de kerk en wat er voor nodig is om dit te realiseren.

Mogelijk is een aanpassing van het interieur noodzakelijk.

9

Nicolaaskerk Nijeholtpade

Kerkweg 28
8475 ED Nijeholtpade

Bouwjaar : 1525
Architect : onbekend
Bouwstijl : laatgotisch
Monumentale status : Rijksmonument
Eigenaar : Protestantse Gemeente Ter Holten
Nummer : 38865

Huidig gebruik : religieus

Omschrijving

De Nicolaaskerk is het oudste gebouw van het dorp Nijeholtpade. Een op een verhoogd kerkhof gelegen zes traveeën diep laatgotische kerk met drieszijdige sluiting. Het slanke westtorentje dat oorspronkelijk op de begane grond aan drie zijden geopend was, wordt door een hoge naaldspits gedekt. De kerk is in het jaar 1525 gebouwd en verbouwd in de 17e en 18e eeuw. De toren van twee geledingen kreeg in de 18e eeuw een steunbeer.

Er hangt een klok van Willem Wegewaert (1598) met een diameter van 59,8 cm en een klok van Gheraert Koster (1611) met een diameter van 72 cm.

In de kerk is een doophek. De preekstoel en het orgel werden in 1883 gemaakt. Het orgel is gemaakt door Johan Frederik Kruse en in 2008 gerestaureerd door Bakker & Timmenga.

Bij de restauratie in 1883 is de oude preekstoel verkocht en vervangen door een nieuwe.

In de kerk liggen twee grafzerken (1627 en 1640) van het geslacht Lycklama à Nijeholt.

Om de kerk ligt een begraafplaats.

De monumentale kerk van Nijeholtpade behoort tot de Protestantse Gemeente Ter Holten.

Deze gemeente is als PKN gemeente ontstaan uit de fusie van de Hervormde gemeenten Oldeholtpade/Nijeholtpade en Oldeholtwolde/Ter Idzard.

Toekomstperspectief:

De verwachting is uitgesproken dat de komende jaren nog steeds kerkdiensten in deze kerk zullen worden gehouden.

10

Protestantse Kerk De Hoeve

Jokweg 11
8394 VL De Hoeve

Bouwjaar : 1921
Architect : onbekend
Bouwstijl : neoromaans
Eigenaar : particulier
Monumentale status : gemeentelijk monument
Nummer : FR-WES-12A

Huidig gebruik : woonhuis

Omschrijving

In 1905 wordt voor het eerst in De Hoeve een zogenaamde huisdienst gehouden. In 1920 komt er bij de kerkvoogdij een schrijven binnen voorzien van 74 handtekeningen van inwoners uit De Hoeve. Zij vragen om een lokaal voor christelijke doeleinden op De Hoeve. In het jaar erop wordt het kerkje aanbesteed.

De kerk heeft tot 2005 een kerkelijke functie gehad. Daarna is het jarenlang als atelier in gebruik genomen. In 2022 is het kerkje verkocht aan een particulier en heeft het een woonbestemming gekregen.

Op het perceel naast het kerkje ligt een begraafplaats die nog in gebruik is.

De Hoeve, Ned. Herv. Kerk

De N.H. kerk omstreeks 1930

11

Gereformeerde Kerk Noordwolde

Dwarsvaartweg 1
8391 MH Noordwolde

Bouwjaar : 1933
Architect : onbekend
Bouwstijl : zakelijk expressionisme
Eigenaar : Voortgezette Gereformeerde Kerk Noordwolde
Monumentale status : geen

Huidig gebruik : religieus

Omschrijving

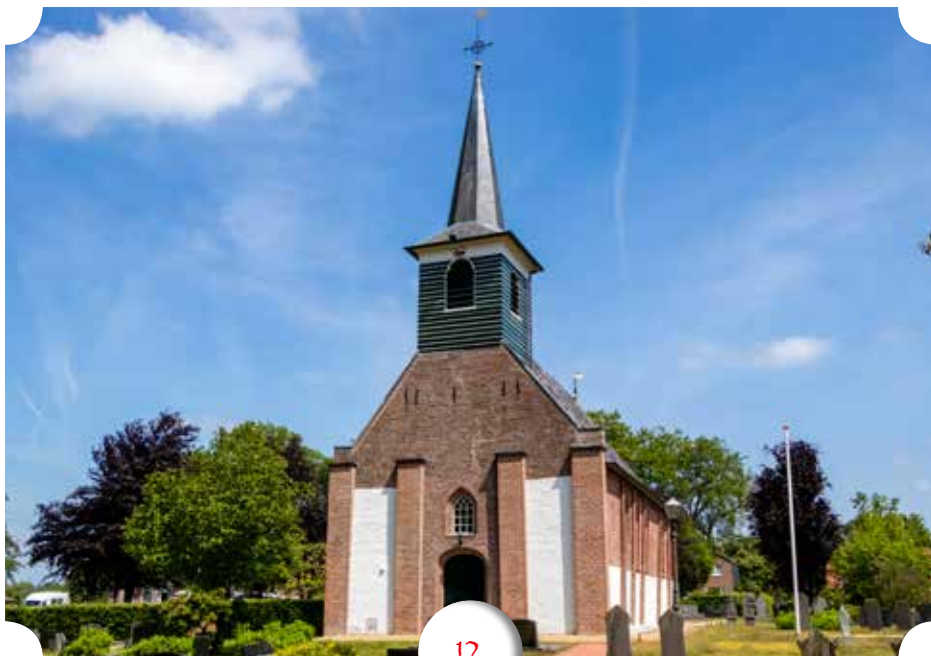
De eerste steen is gelegd op 3 november 1933 door mevrouw E.C. van Ginhoven – v.d. End.
In 1955 is de kerk verlengd en in 1974 is het platte dakgedeelte aangebouwd (deels).
In 1989 is de hal uitgebreid en voorzien van de dubbele ingangspartij.

Toekomstperspectief

De laatste jaren worden er jaarlijks nieuwe mensen lid van de gemeente en maakt de kerk een ledengroei door. Daarom wordt onderzocht de kerk te verbouwen om het groeiend aantal bezoekers een plaats te kunnen bieden die voldoet aan de huidige normen.

Tot 1 januari 1992 was het een wijk-gemeente van de Gereformeerde Kerk van Wolvega. Per die datum is Noordwolde als zelfstandige gemeente verder gegaan als Gereformeerde Kerk Noordwolde.
Bij de oprichting van de PKN is de gemeente niet mee gegaan. Er is besloten om zelfstandig verder te gaan. De gemeente heeft zich toen aangesloten bij het nieuwe kerkverband voortgezette Gereformeerde Kerken van Nederland. De kerk heeft als naam Kerk Noordwolde.

12

Protestantse kerk Noordwolde

Hoofdstraat Oost 57
8391 AT Noordwolde

Bouwjaar : 1640
 Architect : onbekend
 Bouwstijl : laatgotisch
 Eigenaar : Protestantse Gemeente Lindestreek
 Monumentale : Rijksmonument
 Nummer : 38836

Huidig gebruik : religieus

Omschrijving

De oudste kerk van Noordwolde werd in de tweede helft van de 14e eeuw verwoest. De Noordwoldigers bouwden rond 1400 een nieuwe kerk op de huidige plaats. Deze werd herbouwd in 1640. De driezijdig gesloten zaalkerk met rondboogvensters uit 1640 is gebouwd ter vervanging van een laatgotische kerk waarvan mogelijk de westmuur nog behouden is gebleven. In 1853 werd aan de noordzijde een dwarsbeuk aangebouwd.

Het orgel werd in de noordwaarts uitgebouwde dwarsbeuk tegenover de kansel geplaatst. De bouw van het orgel kostte destijds fl. 3400,-. Een dergelijk bedrag kon de kerkelijke gemeente alleen opbrengen na een legaat van fl. 1000,- door Maria Kuyper, ongetrouwde dochter van een predikant die voorheen in Noordwolde had gestaan.

In 1967 werd de dwarsbeuk afgebroken. De hele kerk moest daardoor onder handen worden genomen. Het orgel werd toen gerestaureerd (door E.R. Ottes) en aan de torenzijde op de galerij achter de balustrade geplaatst. Eerder was het orgel in 1940 door Vaas en Bron gerestaureerd. De restauratie die de Leeuwarder orgelmakerij Bakker & Timmenga het afgelopen jaar verrichtte, werd zaterdag 25 oktober 2008 officieel afgerond.

Het orgel is toen naar voren geplaatst en in de balustrade geïntegreerd. Curieus is dat een balk die vóór het orgel langs liep, nu door de orgelkas loopt, precies langs de pijpen in de kas. De vleugelstukken die in 1967 verwijderd maar gelukkig wél bewaard werden, zijn weer aangebracht. De consoles onder de beide fronttorens die in 1967 verloren gingen, zijn nieuw gemaakt door houtsnijwerker Tico Top uit Kruisweg (Groningen).

Het orgel is gebouwd door L. van Dam & Zonen (1876). Het 17-eeuwse doophek is verwerkt in de balustrade naast beide zijden van het orgel.

De kerk bezit een 17de-eeuwse preekstoel met op de hoeken zuilen met gesneden kapitelen, een 18de-eeuwse eiken afscheiding met balusters tussen schip en portaal, en enkele grafzerken.

In 1874 is de klokkenstoel op het kerkhof vervangen door een geveltoren met ingesnoerde spits op de kerk. In 1967 is de dwarsbeuk uit 1853 afgebroken en het bepleisterde gewelf vervangen door een houten gewelf.

Om de kerk ligt een begraafplaats.

De kerk is onderdeel van de Protestantse Gemeente Lindestreek. Deze gemeente bestaat sinds januari 2011 en omvat de dorpen Steggerda, Vinkega, De Hoeve en Noordwolde.

13

Dorpskerk Boijl met klokkenstoel

Boijlerweg 87
8392 NC Boijl

Bouwjaar : 1617
Architect : onbekend
Bouwstijl : classicisme
Eigenaar : Hervormde Gemeente Van Boijl
Monumentale status : Rijksmonument
Nummer : 38860

Huidig gebruik : religieus

Omschrijving

De van oorsprong Nederlands Hervormde Kerk in Boijl is zeker bijzonder te noemen. De zaalkerk met drieszijdige koorsluiting en steunberen is volgens de jaartalankers in 1617 gebouwd ter vervanging van een oudere voorganger die gewijd was aan Sint Maarten (institutiebrief van 20 juni 1509). De kerk heeft geen toren en is in 1957 gerestaureerd.

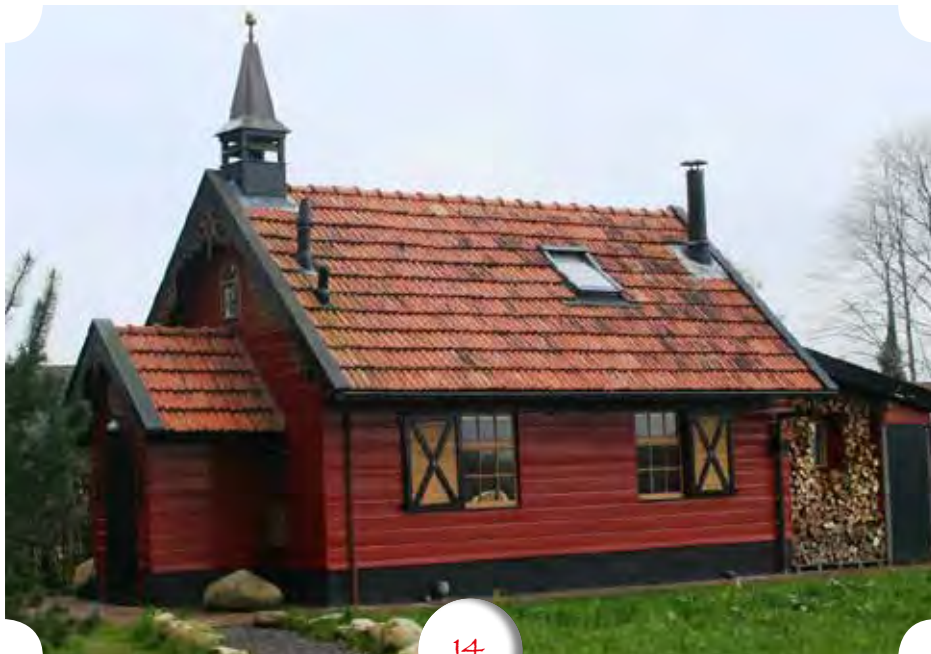
Het orgel is van een onbekende orgelbouwer. In de klokkenstoel op het kerkhof hangt een klok uit 1399 met als randschrift: Ende Lut bequame, Martines Klock is mijn name. In't jaer van ons Heeren 1399. De klok heeft een diameter van 86 centimeter.

Op de begraafplaats staat een klokkenstoel met daarin een klok van een anonieme gieter uit 1399 (mogelijk 1349).

In het verleden heeft de kerk een grote rol gespeeld in het dorpsleven. Naast het houden van kerkdiensten en ander kerkenwerk, heeft de kerk zich in het dorp bezig gehouden met maatschappelijk welzijn. Zo verzorgde zij het onderwijs. Tot 1670 onderhield de kerk het schoolgebouw en betaalde het salaris van de onderwijzer. In de huidige tijd speelt de kerk een kleinere rol, maar dat wil niet zeggen dat de kerkelijke gemeente niet present is in het dorp. Men is nog steeds maatschappelijk betrokken en probeert van betekenis te zijn voor Boijl. Een mooi voorbeeld hiervan zijn de lichtjesavonden die met en voor het dorp worden georganiseerd.

De kerkelijke gemeente is al lange tijd onderdeel van Streekgemeente Friesland's End, bestaande uit de dorpen Makkinga, Elsloo en Boijl.

14

Westerkerkje Steggerda

Westvierdeparten 11
8395 XW Steggerda

Bouwjaar : 1935
Architect : onbekend
Bouwstijl : Noors
Eigenaar : particulier
Monumentale status : geen

Huidig gebruik : bed & breakfast

Omschrijving

Het rode kleine kerkje aan de Westvierdeparten is een uniek gebouwtje aan de rand van het uitgestrekte landgoed De Eese. Na de sloop van een schooltje liet de kerkgemeenschap van Willemsoord door aannemer Kruidhof uit dat dorp in 1935 een kerkje bouwen voor mensen die verspreid in dit koloniegebied wonen. De buurt aan de Westvierdeparten moest meebetalen aan het stichten van het kerkje en moesten ook het onderhoud doen. Het is tot 1962 in gebruik geweest als kerk en daarna tot 1980 was het de plek voor de zondagschool en had het als vergaderlokaal ook een buurtfunctie in de Kolonie Willemsoord.

Periode Siemonsma

Het kerkje werd in 1980 door kunstenaar Rinny Siemonsma (1940-1985) gekocht op een veiling. Alhoewel er geen woonbestemming op zat, werd het door de gemeente gedoogd dat het door hem als woning werd gebruikt.

Oud-melkboer Johan Peereboom in De Blesse maakte een torentje met een plek voor een uil.

Er kwamen windveren, opvallend gezaagde boeiboorden, een dakruitertje en een Germaans eikel, als symbool van de vruchtbaarheid. Siemonsma maakte schilderijen op de muren. Het kerkje kreeg veel opvallende toegevoegde details, maar behield zijn oude kernmerken. Het verloor intern zijn kerkelijke karakter, maar werd door het torentje aan de buitenkant zelfs meer kerks.

Het kerkje werd in 1992 verkocht aan een vriend van Siemonsma. Hij maakte in de periode tot 1999 het gebouw geschikt voor overnachtingen. De gemeente werkte daar aan mee.

In 2013 is het kerkje overgegaan naar een nieuwe eigenaar die het sinds 2016 verhuurd als bed & breakfast.

15

Kerk ViDeo Vinkega

Noordwolderweg 23
8393 RC Vinkega

Bouwjaar : 1899
Architect : B. Rouwkema
Bouwstijl : eclecticisme
Soort eigenaar : Stichting Behoud Finckegae
Monumentale status : gemeentelijk monument
Nummer : FR-WES-125

Huidig gebruik : ontmoetingsplaats voor dorpsbewoners
voor allerlei activiteiten.

Omschrijving

De als Ned. Herv. gebouwde kerk is in 1899 als zaalkerk gebouwd naar ontwerp van B. Rouwkema op de plek van zijn voorganger. Sinds 1970 is de kerk niet meer als zodanig in gebruik.

Het orgel uit 1920 werd gemaakt door Van Dam en bevond zich tot 1978 in de kerk.

De kerk is opgetrokken in eclectische bouwstijl met Neoromaanse elementen. De toren was haar oorspronkelijke spits verloren.

Begin 2022 heeft een reconstructie van de toren plaatsgevonden en heeft de kerk weer een torenspits, afkomstig van het voormalige Haarlemmer Johannes de Deo-ziekenhuis in Velserbroek.

In 2022 is het gebouw feestelijk geopend en heeft het de naam ViDeo gekregen, deze naam is afgeleid van het dorp Vinkega en het Haarlemse ziekenhuis de Deo. "ViDeo" betekent in het latijn "ik zie".

Rondom de kerk ligt een kerkhof met baarhuisje, beukenhaag en schelpenpad. Ook het toegangshek aan de Noordwolderweg en de toegangslaan maken onderdeel uit van het geheel. In 2015 is door de Stichting Behoud Finckegae de begraafplaats aangekocht. In 2016 is de begraafplaats weer als algemene begraafplaats heropend.

Toekomstperspectief:

Het dorp blijft ervoor gaan om ook in de toekomst dit beeldbepalende gebouw te kunnen behouden, door gezamenlijk de activiteiten verder uit te bouwen.

19 september 1969. De kerktoeren krijgt haar zadeldak

16

Protestantse Kerk Steggerda

Steggerdaweg 35
8395 PJ Steggerda

Bouwjaar : 1739
Architect : onbekend
Bouwstijl : eclecticisme
Eigenaar : Protestantse Gemeente Lindestreek
Monumentale status : gemeentelijk monument
Nummer : FR-WES-132b

Huidig gebruik : religieus

Omschrijving

De driezijdig gesloten zaalkerk met steunberen en een toren van twee geledingen met ingesnoerde spits werd in 1739 gebouwd. In 1903 werd de kerk naar plannen van Bato Rouwkema gewijzigd en geheel ommetseld. Ook werd er toen een consistoriekamer aangebouwd.'

Op de huidige locatie was al een kerk aanwezig die in 1708 opnieuw is gebouwd. Het jaartal 1739 in ijzeren letters aan de zuidmuur herinnert hieraan.

In 1927 is de kerk geheel gerestaureerd. Tot 1977 is veel zorg besteed aan het interieur van de kerk. Te noemen zijn: een grote kandelaar met kaarsen, avondmaaltafel, de houten betimmering van de consistorie en garderobe, het witten van de muren naast schilderwerk aan binnen- en buitenkant, nieuwe gordijnen aan weerskanten, nieuwe vloerbedekking, geluidsinstallatie en aparte apparatuur voor mensen met verminderd gehoor, overbrengen van banken uit de kerk.

Vinkega naar de kerk Steggerda en een nieuw orgel. De kerk bezit een eenvoudige houten preekstoel uit ca. 1650, en een grafzerk (1642) met alliantiewapen. Het opschrift van de grafsteen is grotendeels afgesleten.

Het orgel is gebouwd door de firma Flentrop Orgelbouw in Zaandam (1977)

Het kerkhof ligt om de kerk heen. Het toegangshek tot het kerkhof is in de art-nouveau-stijl vervaardigd

Toekomstperspectief

Door de eigenaar is de verwachting is uitgesproken dat de kerk voorlopig als kerk in gebruik blijft.

Circa 1960

17

Sint-Fredericuskerk Steggerda

Pepergaweg 45
8395 PB Steggerda

Bouwjaar : 1922
Architect : Wolter te Riele
Bouwstijl : neogotisch
Eigenaar : Rooms-Katholieke Parochie HH. Petrus en Paulus
Monumentale status : Rijksmonument
Nummer : 508652

Huidig gebruik : religieus

Omschrijving

Patroonheilige van de kerk is Fredericus. De driebeukige neogotische kruiskerk uit 1922, en de naastgelegen pastorie, werd ontworpen door de architect Wolter te Riele.

Op de kruisribgewelven zijn beschilderingen aangebracht. Het hoogaltaar werd vervaardigd door edelsmidse Brom. Het orgel uit 1901 werd gemaakt door N.S. Leyser en werd in 1923 in de kerk geplaatst.

De kerk diende als vervanging van de schuilkerk uit 1839, die elders (Overburen) was gebouwd.

Enkele interieuronderdelen, waaronder enige heiligenbeelden, de preekstoel, het doopvont en het hoofaltaar van de oude kerk zijn opnieuw gebruikt in de huidige kerk. Het interieur van de kerk en het beeld van de H. Fredericus werden opnieuw geschilderd in de periode 1976-1981.

In 1993 is de leibedekking van de kerk vervangen door keramische leien; vermoedelijk zijn bij het herbeleggen van het dak enkele houten dakkapellen op de pseudotransepten verwijderd.

In de toren bevindt zich een ijzeren klokkenstoel met drie luidklokken uit 1948 en twee uit 1949, gegoten door de fa. Petit & Fritsen te Aarle Rixtel.

Het interieur van de kerk is in hoge mate oorspronkelijk.

Tot de nevenruimte van de kerk behoort de sacristie met de kleedkamers van de celebrant en misdienaars. Tot de oorspronkelijke inrichting daarvan behoren ondermeer de neo-gotische losse en vaste kasten (onder meer paramentenkast) en piscina.

Circa 1960

18

Pieter Stuyvesant Kerk Peperga

Pepergaweg 12
8396 GX Peperga

Bouwjaar : 1810 (de toren is van 1537)
Architect : P.J.H. Cuypers
Bouwstijl : laatgotisch
Eigenaar : particulier
Monumentale : Rijksmonument
Nummer : 38872

Huidig gebruik : bed & breakfast (Heilige Nachten)

Omschrijving

Een eenvoudige kerk uit 1810 bij merkwaardige laatgotische toren bestaande uit vier geledingen waarvan de bovenste een achtzijdige lantaren vormt waarvan de hoeken in pinakels eindigen.

Op de plek van de huidige kerk stond waarschijnlijk in de dertiende eeuw al een kerk. Mogelijk zijn de fundering en bakstenen (kloostermoppen) behouden gebleven. Deze zijn gebruikt in de herbouw van de toren in 1532. De middeleeuwse toren kreeg in 1537 een derde geleding met een lantaarn in laatgotische vormen en in gezwenkte naaldspits. Het onderste deel van de 36 meter hoge toren is laatgotisch bestaande uit 4 geledingen. De toren is in 1841 en in 1890 gerestaureerd. De laatste restauratie naar een ontwerp van P.J.H. Cuypers, architect van het Rijksmuseum en centraal station in Amsterdam.

De kerk (het schip) werd in 1810 na een brand herbouwd, maar de oude eigen balken kapconstructie werd hergebruikt. De kapconstructie is zeer waarschijnlijk 16e eeuws, maar mogelijk ouder. In de kerk zijn vier zerken waaronder een gotische priesterzerk en preekstoel met gesneden panelen en klankbord. De preekstoel dateert van oorsprong uit 1810 maar is in de tweede helft van de 19e eeuw en rond 1912 aangepast. Het klankbord is vroeg 19e eeuws. De eikenhouten psalmborden zijn origineel en dateren van 1810.

Het orgel is in 2007 in de kerk geplaatst en afkomstig uit de gereformeerde kerk van Woldendorp. Het eenklaviers orgel uit 1903 is gemaakt door Jan Präper.

De oorspronkelijke klok uit 1725 (gegoten door Jan Albert de Greve) is in de Tweede wereldoorlog verdwenen en in 1948 vervangen door de huidige klok. Deze is gegoten in Midwolde bij de gebr. Van Bergen.

In het middenpad liggen 5 herplaatste oude grafzerken welke zijn opgenomen in de betonvloer. De meest westelijke heeft een Gotisch opschrift en dateert uit de middeleeuwn (priester-zerk) De andere zerken dateren uit 1619-1665-1666-1750.

Naamgeving

De kerk is in 1532 gewijd aan Nicolaas van Myra (St. Nicolaaskerk). Na de reformatie werd de kerk in gebruik genomen als Nederlands Hervormde Kerk. De kerk is in 2001 gesloten voor erediensten. Daarna is de kerk in diverse handen geweest en heeft men de kerk vernoemd naar Pieter Stuyvesant. Zijn vader was dominee van deze kerk en heeft mogelijk zijn zoon hier in 1611 of 1612 gedoopt. Er is onduidelijkheid over deze doop, omdat het doopboek bij de brand verloren is gegaan.

Pieter Stuyvesant is ook bekend als Pieter Poot vanwege zijn houten been. Hij was de zevende directeur van Nieuw-Nederland, met daarin de plaats Nieuw-Amsterdam. Na zijn bewindvoering werd de stad aan de Engelsen overgedragen en New-York genoemd.

Bij de kerk ligt een begraafplaats, in eigendom van de Protestantse gemeente Willemsoord-Peperga/Blesdijke.

Toekomstperspectief

Voortzetting van het concept Heilige Nachten.

19

Hervormde Kapel De Blesse

Steenwijkerweg 66
8397 LE De Blesse

Bouwjaar : 1880
Architect : onbekend
Bouwstijl : overgangsstijl
Eigenaar : particulier
Monumentale status : geen

Huidig gebruik : opslag

Omschrijving

Hervormde kapel is in gebruik geweest van 1897 – 2009. Daarmee is in deze streek van Fryslân een stukje kerkgeschiedenis afgesloten, want Evangelisatievereniging te De Blesse was de laatste der Mohikanen, aldus ds. Teije T. Osinga uit Oudemirdum.

Sinds 1855 was in Nederland de wettelijke mogelijkheid geschapen om verenigingen op te richten. Daarvan werd ook dankbaar gebruik gemaakt door veel mensen die wensten te evangeliseren. In de Friese zuid-oosthoek is het sinds 1895 vooral de Vereniging tot Evangelisatie binnen de Classis Heerenveen geweest die mensen plaatselijk stimuleerde om een evangelisatievereniging te stichten. Zo kwam het dat officieel op 28 januari 1897 de Evangelisatie-Vereeniging te Peperga en Blesdijke werd opgericht, nu dus 112 jaar geleden.

De eerste evangelische bijeenkomsten worden gehouden in het huis van de evangelist. Toen echter de huiskamer te klein bleek voor het aantal bezoekers werd voor de godsdienstoefeningen een vervallen schilderswerkplaats gehuurd. Maar ook dat was maar een tijdelijke oplossing. Hoewel er geen geld was, werd desondanks door de classicale vereniging besloten voor de post een eigen evangelisatielokaal te laten bouwen. En zie 'geheel onverwachts kwam er hulp opdagen. De Christelijke Jongelings Vereeniging te Oldemarkt had indertijd gekollekteerd voor een lokaal voor Evangelisatie, Zondagschool enzovoorts te Blesdijke. Zij had het tot 400 gulden gebracht.' Dat bedrag werd nu ter beschikking gesteld voor de evangelisatieactiviteiten in De Blesse.

Dertien evangelisten

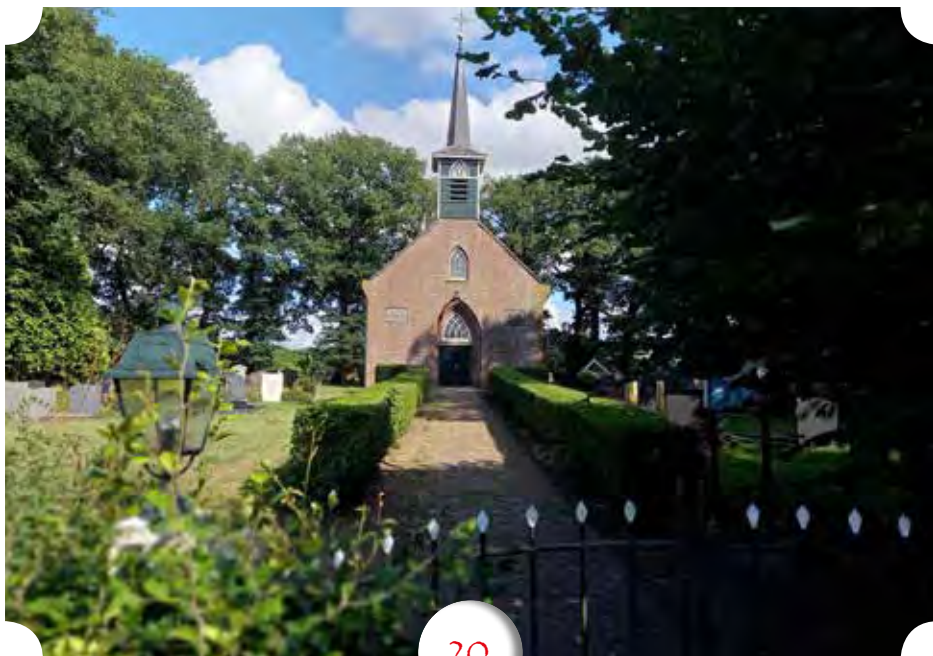
Van 1896 tot 1967 hebben zo'n dertien evangelisten de vereniging gediend. Van 1923 tot 1947 was dat in samenwerking met de evangelisatievereniging te Noordwolde. Sinds februari 1898 was R. Bijkerk, die als godsdienstonderwijzer was overgekomen uit Giethoorn, als evangelist van de vereniging actief. In zijn periode telde de vereniging 23 leden en twee begunstigers. Een paar weken na zijn aanstelling richtte evangelist Bijkerk een meisjesvereniging op die meteen al achttien leden telde. Verder meldde het derde jaarverslag van de classicale vereniging te Heerenveen dat er 45 kledingstukken voor de armen waren gemaakt. Naast de meisjesvereniging werden door de enthousiaste evangelist ook nog een zondagschool, een jongelingsvereniging en een jongedochtersvereniging in het leven geroepen. Bovendien had hij maar liefst vijftig catechisanten onder zijn gehoor. Het is overigens met broeder Bijkerk in de Blesse niet goed afgelopen. In 1910 bleek het volgens een verslag 'onmogelijk de Evangelist te handhaven, die dan ook tegen begin Juli van dit jaar ontslag heeft aangevraagd'.

Armoede

De betekenis van de kapel in De Blesse is vooral gelegen in de nauwe verbondenheid die er was tussen de evangelisten en de plaatselijke bevolking. En dat in een streek waar de armoede onder met name de arbeidersbevolking vaak groot was.

Toekomstperspectief

De eigenaar wil de kerk ombouwen tot woning.

20

Et Karkien Blesdijke

Markeweg 89
8398 GL Blesdijke

Bouwjaar : 1843
Architect : onbekend
Bouwstijl : neogotisch
Eigenaar : Stichting "Et Karkien Blesdieke"
Monumentale status : onderzoek loopt

Huidig gebruik : sociaal-cultureel dorpscentrum

Omschrijving

De hervormde kerk werd in 1843 gebouwd ter vervanging van een in 1836 ingestorte middeleeuwse kerk. De driezijdig gesloten zaalkerk heeft een houten geveltoren met neogotische details.

De middeleeuwse kerk van een paar eeuwen terug is verdwenen. De huidige kerk is in die tijd gebouwd als een hervormde kerk met een bekende bouwstijl uit de 19e eeuw; de neogotische. Doordat de nieuwe kerk gebouwd is met de gedachte aan de middeleeuwse bouwkunst, is hier voor echte historie liefhebbers door de houten gevel en driezijdig gesloten zaalkerk nog veel van terug te vinden.

De kerk heeft sinds 2002 geen kerkfunctie meer (met uitzondering van een paar kerkdiensten per jaar) en is uitgegroeid tot dorpscentrum.

Om de kerk ligt een begraafplaats, in eigendom van de Protestantse Gemeente Willemsoord-Peperga/Blesdijke.

Iets over de geschiedenis van de Ned. Herv. kerk te Blesdijke

Ongeveer 1000 jaar geleden, toen kolonisten zich in Blesdijke vestigden, moet er al een kapel gesticht zijn als plaats waar zij hun godsdienst konden belijden. Zeker is dat er in de dertiende eeuw een kapel stond die behoorde tot de Sint Clemenskerk te Steenwijk.

Later, in 1328 wordt Blesdijke als dochterkerk van Steenwijk genoemd. In 1328 werd ook de voorganger van de huidige kerk gebouwd. In 1413 echter wordt de kerk door brand verwoest maar ook weer opgebouwd.

De tekeningen uit 1722 en 1732 geven een beeld van de (waarschijnlijk) in 1413 opnieuw opgebouwde kerk.

Volgens overlevering zou de in 1328 gebouwde en mogelijk in 1413 herbouwde kerk in 1836 ingestort of ingewaaid zijn. Meer zekerheid bestaat over de toestand van de kerk niet. In 1843 is de vorige kerk afgebroken en de tegenwoordige gebouwd.

Ergens staat vermeld: 7 juli 1843 wordt aanbesteed het afbreken van een oude kerk en toren en het weer opbouwen van een nieuwe. Een gevelsteen in de kerk vermeldt: "In 1843 is deze kerk herbouwd onder directie van de kerkvoogden Albert Sents Lenstra, Tiemen Meines de Boer, Gerrit Wanders Terwisscha. Waakt en bidt." Op 8 oktober 1843 vond een verkoop plaats van afbraakgoederen van de oude kerk en toren. Hierbij was o.a. een klok van 600 pond.

In het voorjaar van 1991 kreeg het bijna 150-jarig gebouw een grondige opknapbeurt en op 21 april 1991 werd de kerk door de Ned. Herv. Gemeente, tijdens een bijzondere dienst, weer in gebruik genomen.

Bron: gegevens voor het kerkblad verzameld door F. Middendorp

21

Kerk Maranatha Nijetrijne

Pieter Stuyvesantweg 186
8481 JB Nijetrijne

Bouwjaar : 1919
 Architect : onbekend
 Bouwstijl : eclecticisme
 Eigenaar : Vrije Zendinggemeente Van Langelille En Munnekeburen
 Monumentale status : geen

Huidig gebruik : jeugdwerk en ouderenkring

Omschrijving

Een klein kerkgebouw wat onlangs door de kerkleden is opgeknapt. In de kerk is een orgelkast met daarin een elektronisch orgel.

Aan de overkant van de weg staat een voormalige woning (De Pampel), wat als kinderopvang en voor de jeugd wordt gebruikt.

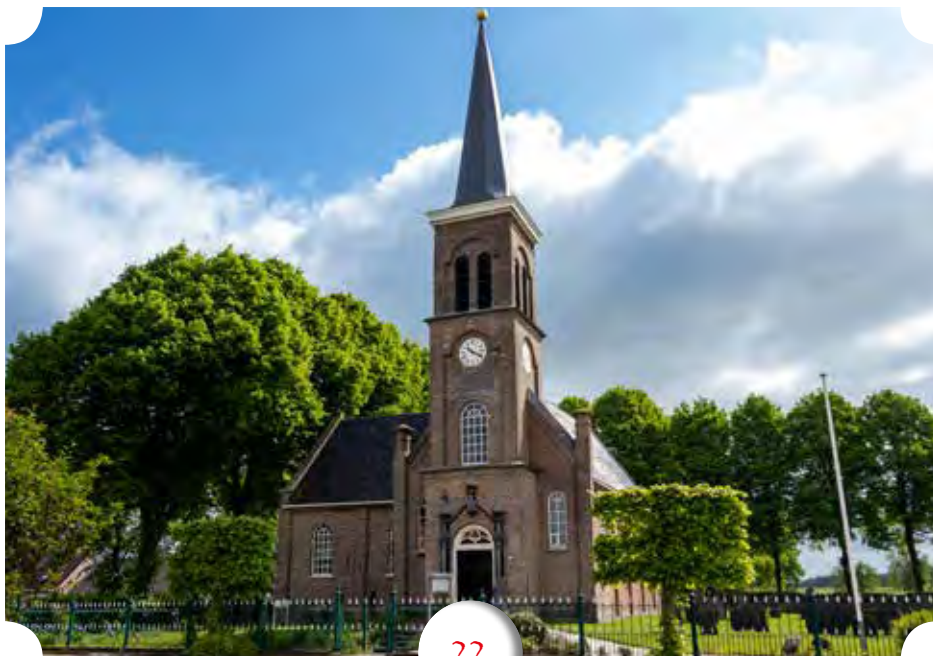
Toekomstperspectief

De gemeente is in ca. 1860 opgericht. Door het groeiend ledenaantal wordt momenteel wekelijks gekerkt in de kerk in Oldetrijne. Men heeft voorkeur voor een eigen gebouw, maar de Maranathakerk is te klein voor het aantal leden. Men is niet actief op zoek naar een groter gebouw, maar staat er wel voor open. Als zich een geschikte locatie aan dient, zal het kerkgebouwtje worden afgestoten.

Circa 1991

22

Protestantse Kerk Scherpenzeel

Grindweg 139
8483 JL Scherpenzeel

Bouwjaar : 1788
 Architect : onbekend
 Bouwstijl : neoclassicisme
 Eigenaar : Protestantse Gemeente te Scherpenzeel-Munnekeburen e.o.
 Monumentale status : Rijksmonument
 Nummer : 38873

Huidig gebruik : religieus

Omschrijving

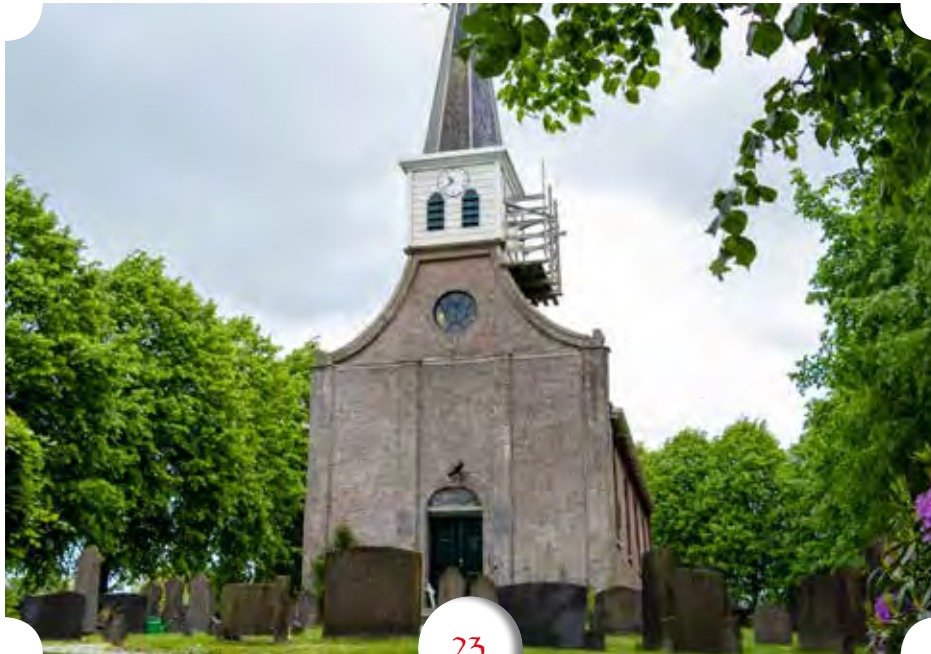
De driezijdig gesloten zaalkerk uit 1788 kreeg in 1860 aan de noordzijde een dwarsarm en in 1879 een toren van drie geledingen met ingesnoerde naaldspits. De luidklok (1638) is gegoten door Jacob Noteman. De kerk is een rijksmonument. Ype Staak vervaardigde in 1788 vier gebrandschilderde ramen.

Het eenklaviers orgel uit 1881 is gemaakt door L. van Dam & Zonen.

De klokkenstoel met klok van J. Noteman, 1638, diam. 66,5 cm.
 Mechanisch torenuurwerk J.V. de Vries, Drogeham, 1913.

Om de kerk ligt een begraafplaats.
 Er wordt gekerkt door de protestantse gemeente Scherpenzeel/ Munnekeburen.

23

Hervormde Kerk Munnekeburen

Grindweg 43
8485 JD Munnekeburen

Bouwjaar : 1806
Architect : onbekend
Bouwstijl : neoclassisme
Eigenaar : particulier
Monumentale status : Rijksmonument
Nummer : 38862

Huidig gebruik : opslag

Omschrijving

De driezijdig gesloten eenbeukige zaalkerk van Munnekeburen werd in 1806 gebouwd. Waarschijnlijk gaat het hier om de vervanging van een oudere kerk, want in de gedenksteen boven de toegangsdeur wordt vermeld, dat de kerk in 1806 is herbouwd. Deze steen bevat ook de tekst "Ik verblijd mij in degene die tot mij zeggen wij zullen in het Huis des Heeren gaan". In 1860 werd de kerk vergroot en werd er aan de westzijde van de kerk een houten klokkentorentje met een uurwerk gebouwd. Ook van deze gebeurtenis wordt op twee gedenkstenen ter weerszijden van de ingang gewag gemaakt. Om de kerk ligt een begraafplaats. Het toegangshek tot kerk en kerkhof dateert waarschijnlijk uit 1860, het jaar van de verbouwing van de kerk.

Het kerkgebouw is erkend als rijksmonument. In 1992 waren er plannen om de kerk te slopen. De plaatselijke bevolking keerde zich tegen de sloop. De kerk is vervolgens verhuurd als opslagruimte voor een bedrijf in de carrosseriebouwbranche.

De eigenaar van dit polyester verwerkend bedrijf plaatste in 1993 een kunststof kap over de toren. Na de vorming van de PKN-kerk Scherpenzeel-Munnekeburen in 2005 werd het kerkgebouw in Munnekeburen verkocht aan dit bedrijf.

Om de kerk ligt een begraafplaats.

Toupetje van 600 kilo voor kerk Munnekeburen

24

Protestantse Kerk Oldelamer

Hoofdweg 63
8486 GD Oldelamer

Bouwjaar : 1794
 Architect : niet bekend
 Bouwstijl : gotisch
 Eigenaar : Hervormde Gemeente van Oldelamer en Oldetrijne
 Monumentale status : Rijksmonument
 Nummer : 38869

Huidig gebruik : religieus

Omschrijving

De kerk werd in 1794 herbouwd en is van oorsprong een Nederlands Hervormde Kerk. Het is een driezijdig gesloten zaalkerk. De eerste steen van de geveltoren met spits werd in 1869 gelegd door predikant A.R. Holwerda.

In de toren hangt een klok (1629) van klokkengieter Nicolaas Rogier Obertin. De klok heeft een diameter van 110,5 centimeter. Het mechanisch smeedijzeren torenuurwerk is van ca. 1870.

In de kerk bevindt zich een eiken preekstoel met klankbord uit ca. 1700.

Het orgel uit 1953 werd gemaakt door Johann Reil voor de kapel van het Friesch Volkssanatorium in Appelscha. Het werd in 1961 overgeplaatst naar de kerk in Oldelamer. De kerk is in 1992 gerestaureerd.

Om de kerk ligt een begraafplaats.

Toekomstperspectief

De kerk blijft in functie. In samenspraak met de besturen van het dorps huis en plaatselijk belang, onderzoekt de kerkenraad naar een gewenste nevenfunctie c.q. een duurzame behoefte van het dorp. Hierbij is belangrijk dat de nieuwe nevenfunctie door de kerkleden als passend wordt ervaren.

25

Kerk van Oldetrijne

Kerkhofslaan 4
8479 HH Oldetrijne

Bouwjaar : 1870
Architect : A.R. de Groot (Bergum)
Bouwstijl : elementen van het traditionalisme en neoromaans
Eigenaar : Plaatselijk Belang Sonnega-Oldetrijne
Monumentale status : gemeentelijke monument
Nummer : FR-WES-112

Huidig gebruik : dorpscentrum en kerkdiensten
www.sthstoriesonnega-oldetrijne.nl

Omschrijving

De hervormde kerk uit 1870 werd gebouwd ter vervanging van een kerk uit 1794. De rolwerkvoluten op de huidige voorgevel zullen van deze voorgangster stammen.

De driezijdig gesloten zaalkerk met geveltoren heeft sinds 1979 geen officiële kerkfunctie meer, maar is in gebruik als dorpscentrum. Het kerkgebouw is destijds aangekocht van de kerkvoogdij Oldetrijne door Plaatselijk Belang Sonnega-Oldetrijne.

In 2003 heeft een tweede renovatie plaatsgevonden. Het is een belangrijk centrum geworden voor de leefbaarheid van beide dorpen. Regelmatig vinden er activiteiten plaats (o.a. vergaderingen, recepties, uitvaarten, kidsclub, toneel, biljart, dansgroep).

Momenteel maakt de evangelische gemeente Maranatha gebruik van de kerk voor kerkdiensten.

Bron: Collectie Jan Boonstra

Toekomstperspectief

Huidige functie als dorpscentrum via verdere verduurzaming met energiebesparende maatregelen. Wel blijft de mogelijkheid open om als kerkgebouw te fungeren en kerkdiensten te blijven houden.

Leeuwarder Courant november 1870 (berichtgeving):

Op 6 november 1870 werd hedenmorgen ons nieuwe kerkgebouw ingewijd door onze geachten predikant de heer Holwerda met de gepaste woorden: "Het oude is voorbij gegaan, ziet het is alles nieuw geworden". Door netheid, regelmaat en eenvoud uitmuntende, is het een sieraad voor ons dorp geworden, zodat wij heeren kerkvoogden in dezen veel verplicht zijn.

Bron: Boek "Sonnega en Oldetrijne van vroeger tot nu".

Voormalige kerkgebouwen Weststellingwerf

Oorspronkelijke denominatie : Hervormde Evangelisatie
Adres : Hellingstraat 29 Noordwolde
Bouwjaar : 1893
Huidige functie : Wonen met bedrijvigheid

Oorspronkelijke denominatie : Apostolische kerk
Adres : Grindweg 240 Scherpenzeel
Bouwjaar : 1925
Huidige functie : Kantoor en bedrijf

Oorspronkelijke denominatie : Evangelisatiekerk Immanuel
Adres : Grindweg 93 Munnekeburen
Bouwjaar : 1903
Huidige functie : Wonen met bedrijvigheid

Colofon

Gemeente Weststellingwerf
Routekaart Religieus Erfgoed
Kerkenvisie Weststellingwerf

Zaaknummer: 009884448

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders op 20 juni 2023

Met dank aan:

Tresoar - De schatkamer van Fryslân
Steunpunt Monumentenzorg Fryslân
Hans Willems / Stichting Alde Fryske Tsjerken
Werkgroep Kaarkheuvel Blesdieke
Reitse de Vries - Bouwhistorie
Geert Lantinga / erelid Vereniging Historie Weststellingwerf

Grafisch ontwerp/drukwerk: Heidi Wolters - Beeldende Zaken
Fotografie kerkenpaspoort: Gemeente Weststellingwerf

gemeente
Weststellingwerf